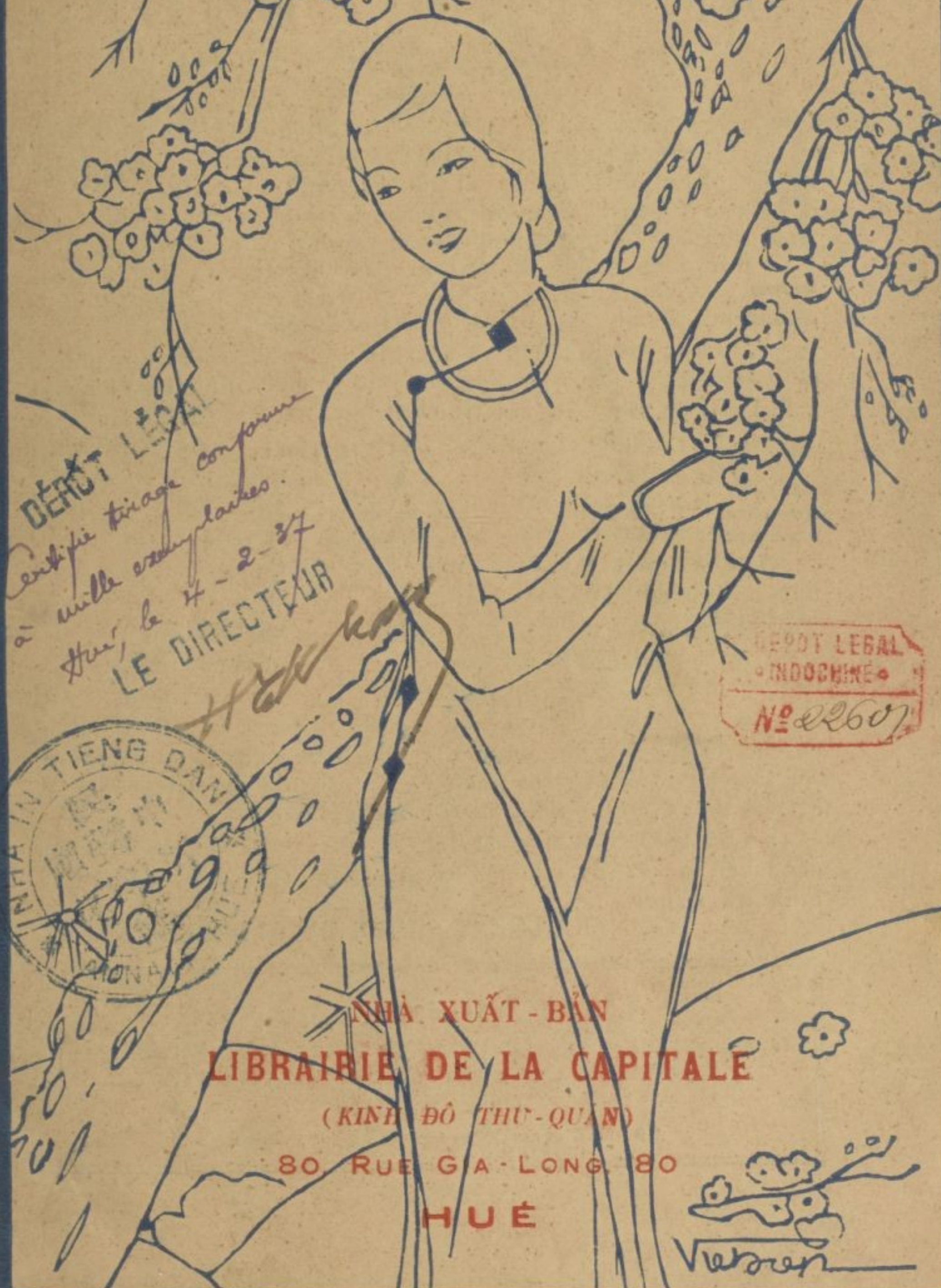

80 Pièce
INDO-CHINOIS

2867

VIXUÂN

*DEPOT LEGAL
Certificat tirage conforme
à mille exemplaires.
Hue, le 4-2-37
LE DIRECTEUR*

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 2867

NHÀ XUẤT-BẢN
LIBRAIRIE DE LA CAPITALE
(KINH ĐÔ THU-QUAN)
80, RUE GIA-LONG, 80
HUÉ

Vietnam

HÃY ĐỌC VÀ CỒ - ĐỘNG CHO BÁO
TRĂNG - AN

NAM - PHÁT - ĐƯỜNG

Rue Paul-Bert HUẾ (Annam)

Được Chánh-phủ Nam-Triều và Chính-phủ Đại-Pháp ban thưởng Long-Bội-Tinh Brevet du Chevalier de l'Ordre Impérial du Dragon de l'Annam.

Được Y viện Pasteur thí-nghiệm và cho giấy chứng chỉ.

Được các bằng cấp danh dự ở các hội chợ.

Được nhiều giấy và thơ từ của đồng bào và người ngoại quốc khen tặng

Được các quý quan bảo-bộ có thơ và giấy khen :

Đủ chứng c c thứ dầu và các thứ thuốc mà bốn được phòng chủ nhân đã vì đời ra công nghiên cứu và phát minh, giúp ích cho y giới và cứu cấp đồng bào trong cơn bệnh hoạn nguy hiểm.

Dầu Chính-khi bạc-hà

Dầu Cù-là vạn linh

Dầu Bách-diệp

Dầu Hồi-sanh

Dầu Linh-diệp

Dầu Long-nảo

Dầu Xức lác

Dầu Vạn-ứng như-ý

Nhứt là nhiều thứ thuốc mới phát minh được, sau hai mươi năm dày công nghiên cứu.

THUỐC Nhi khoa tiên thiên bẩm

Thanh đao bồ hoàn

Hóa đàm khai linh đơn

Quảng tế đơn

Phách ngược tinh

Anh hùng tinh

Nam phát linh

Bách thảo tinh

có chế đủ các thứ dầu thơm xức tóc (Ngọc-lang) và phấn thơm, rất hợp kiêu tân thờ và phép vệ sinh có thể kể ngang hàng với các thứ dầu thơm và phấn thơm của ngoại quốc.

Dầu và thuốc đều lấy chất tinh ba theo phép hóa học tối tân chế luyện ra cả. Vậy cho nên hiệu nghiệm như thần, chữa trăm bệnh trăm khỏi

NAM-PHÁT-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG kính cáo

PIERRE HOÀNG

HORLOGERIE - RÉPARATION DE DIVERSES MACHINES :

A ÉCRIRE - A COUDRE - PHONO - LAMPES TITUS

Prix modéré

9, Rue Paul-Bert, Hué

Mừng năm mới

Kính . đồ Chư . quán

VÌ XUÂN

VÌ XUÂN

Chóng thật ! mới đó đã một năm qua.... Tiếng pháo đưa Xuân năm Bính-Tý còn văng vẳng bên tai, thì nay Chua Xuân năm Đinh-Sửu đã lấp ló đứng chờ ngoài cửa. Cứ như thế, thời-gian vẫn lạnh lùng trôi....

Nhưng Xuân trước đến được ta đón rước từng bùng thì Xuân này không lẽ lại thờ-ơ lãnh-đạm.

Huống hồ Xuân đến, lại đưa cho ta những mối cảm-hoài chan-chứa, cho ta coi những bức tranh tuyệt đẹp, đủ vẻ thiên-nhiên, làm cho tâm-hồn ta rung động bằng

những bài thơ đầy tình-cảm : giọng chim hát líu lo, tiếng suối reo róc rách, gió Xuân vi vút, hoa Xuân đơm, nẩy Xuân đầm ấm, dịu dàng .. dễ khiến khách chơi Xuân từ kẻ trưởng gấm màn the, phong-lưu hào-nhả, cho đến người phong-trần phiêu bạt trải bước giang-hồ, cũng đều được vì Xuân mà tinh-thần phấn-khởi. Nhưng thưởng Xuân có cách, chơi Xuân phải biết mà chơi, đừng dễ rồi Xuân tàn mà hồ thẹn. Vì non sông, ta hãy gắng sức cùng Xuân để trau dồi đức tính.

Xuân trời mỗi năm một mới, nhưng Xuân người lại một tuổi thêm già, vậy các bạn trong lúc chơi Xuân hãy dự-định một cái phương-châm theo chí-hướng mình để sau khi bồi bổ tinh-thần và nghỉ ngơi trong dịp Tết lại hăng-hái hùng-dũng tiến bước trên đường hoạt-động.

Chúng ta phải làm sao cho có một dấu tích gì trong tấc bóng đi qua, thế mới khỏi phụ lòng Xuân lui tới.

« **VÌ XUÂN** » ra đời chào các bạn và góp vui cùng các bạn trong mấy ngày Xuân. Rồi sau cuộc chơi Xuân chúng ta lại vui vẻ để tâm vào phận-sự...

*VÌ XUÂN ta hãy vui chung,
Rồi đây non nước vẫn vùng với nhau.*

VÌ XUÂN

Bài mừng xuân quốc-dân

Kho tri-thức chất đầy não tủy, có học hành thì bề trí mới đầy hoài, xuân ở giờ ba tháng chín mươi ngày, xuân vô tận, ấy xuân người chung lại thì.

Tâm nức chồi tình kết nhụy, hoa văn-chương lừng lẫy khắp ngoài trong. Hạnh vừa thơm, lan vừa tốt, liễu vừa lục, đào vừa hồng, xuân người nở để cướp công tạo-hóa.

Tốt thứ nhất là thanh từng tủy bá, trải năm đông mà xuân cả hàng năm. Chử rằng : xuân thiên địa chi tâm, xuân tâm ta phải hàng năm hộ trì. Nào là lành, nào là dữ, nào là thi, nào là phi, biết rành rồi xuân mới xuân kia trường tự tại. Ủa ! sao vậy, tất nhờ công học hải, dò tới nguồn thăm hết phải vừa chi. Năm châu gặp vận bội này, lò Âu bệ Á sẵn thầy khôn thiêng. Đạo-đức nhờ kinh thánh truyện hiền, khoa học lại đua chen thời đại mới. Học mãi mãi chắc xuân lên mãi mãi, giờ bấy giờ chắc phải lay chúng ta.

Xuân người như thế mới là, nghìn thu cao ngất một tòa văn-minh. Hỡi các anh, các chị, học rồi hành, đem mũi đạo thắt giây tình cho khấn khít, mũi thân ái nảo nùng xương thịt, nét tài-hoa tô-diêm non sông, chung tay quét sạch yêu đông, gọi thần xuân đến tia hồng bốn phương. Kia xuân gì ba tháng dở dang, phai cả sắc, lạt cả hương, xuân gì ?

Xuân chúng ta há phải như thế, xuân đã mới thì phải nhật tân tân mãi mãi.

Kéo giờ hồi, giờ đâu có nói, cốt lòng ta bắt cái mới trường xuân.

Chúc quốc-dân, mừng quốc-dân, học tân tấn thì xuân hoài hoài. Người hay chắc thắng đặng giờ.

Sào-Nam

TẾT VỚI NGƯỜI ĐỜI

Năm Bính-tý ! cái năm mà nạn kinh-tế trầm-trọng làm mất hết nửa phần sanh-hoạt của dân chúng đã qua. . .

Bao nhiêu những điều khó-khăn, bao nhiêu những vấn-đề khó giải-quyết về kinh-tế, về chánh-trị đã theo tiếng pháo chào xuân mà tạm xa quần-chúng.

Năm mới đến ! mọi sự đều đổi mới ! . . .

Nhân tiết xuân sang, gặp ngày xuân đầm-ấm, ta hãy co tay tỉnh lại — suốt một năm trường — dân-chúng đã trải biết bao nhiêu điều khủng-khiếp . . . rồi — đứng trước những nỗi đáng thương-tâm kia — ai là người mà khỏi lệ tang-thương sôi đỏ. . .

Bao nhiêu những sự khốn-khổ đổ cả vào dân chúng trong năm vừa qua. Nay sang năm mới ta mong rằng không còn thấy những tấn tuồng đau đớn kia diễn ra nữa.

Chánh-phủ Bình dân Pháp thành-lập dân-chúng Đông-Dương hy-vọng nơi chánh-phủ nhiều.

Sang năm mới ta hãy lo làm tròn phận-sự của một con người biết thời-thế, chứ có :

« Chơi xuân kéo hết xuân đi,
mà rồi :

Cái già xồng xộc nó thì đến sau ».

Chúng ta không phải còn là những người vô tư-lự. Chúng ta phải tìm những việc đáng làm, vừa với sức ta để chung nhau xây tường đắp móng cho xã-hội Việt-Nam sau này được vững-chãi thêm lên.

Vậy ai là người có tâm-huyết, nhân tiết xuân sang, hãy nên lo sao cho qua năm mới chúng ta sẽ được trông thấy nhiều sự mới mẻ hơn.

xuân sang

Nghìn dặm đưa về ngọn gió xuân,
Thấy xuân mà chạnh hỏi đông-quân.
Trời già dường đã non non lại,
Nước cũ sao chưa mới mới lần.
Rượu vẫn nghinh-tân say chén thọ,
Pháo khôn trừ cựu tỉnh hồn dân.
Đầu xanh há dễ phôi ngày trắng,
Tô-diềm non sông găng một phần.

THẾ-NHU

Vì xuân

Nhặt xuất tam canh hơn vị tỉnh,
Nực cười thay giấc ngủ liên miên.
Xuân đã về sao còn hãỵ ngã nghiêng.
Mau tỉnh dậy để đón xuân, chào xuân, mừng xuân,
xuân mới mới.
Ừ ! xuân thương mới mà ai sao chưa thấy mới.
Phụ lòng xuân chờ đợi mấy lâu nay.
VÌ XUÂN tỉnh dậy kéo chầy.

C. T.

Bài hát hỏi xuân

Xa ! ông xanh ông nói gì đâu ! ghê đông, hạ, xuân, thu bay tựa chớp.

Vừa lặn đạn tháng giêng đà tháng chạp, pháo ai nổ, nêu ai cao, đèn ai treo, hương ai thấp ? Trống chiêng ai rộn-rập ? Tiếng ca pha tiếng khóc, lại biết bao người tủi, ngán người mừng.

Bảo rằng xuân, xuân đó phải mình chăng ? Sao non nước nhăn răng cười tròn trĩnh ?

Bạn xuân củ vì sao chưa thấy đến ? Cây gió đông truyền tin đã bao phen.

Đèo tầng qua, bể tầng vượt, núi tầng lên, tầng cay đắng muôn ngàn vì nỗi nhớ.

Vạn sự vô đoan xuân nhất khứ, kim sinh hữu ước nguyệt trùng viên ;

Với xuân trót nặng hương nguyên, xuân về chủ cũ mới đèn duyên xưa. Tưởng đến ai xương chông như núi, máu xối như mưa ! Hỏi thế-giới có bao giờ xuân vậy vậy ?

Bạch nhận ngưỡng thiên quân cường túy, thanh đăng khán kiếm ngả cuồng ca.

Xuân ôi, xuân phải xuân ta, non sông đổi lột cỏ hoa thay màu.

Chủ xuân há nhẽ ai đâu,

SÀO - NAM

XUÂN CẢM

Của T. C.

*Tiết đông lạnh lẽo qua rồi,
Hóa-cơ xoay chuyển đến hồi xuân sang.*

La froidure paresseuse
De l'hiver a fait son temps.
Voici la saison joyeuse
Du délicieux printemps !

Jean Antoine du Baif

Đương ở trong cái hoàn-cảnh tiêu-diêu ủ-rủ, động-vật thì lạnh-lẽo âu-sầu, thực-vật thì cành trơ nhánh trụi, nay bỗng đi vào cảnh hoa tươi chim hót, trời sáng mây quang, muôn vật đều như qua hồi già nua lợm khòm mà trở lại cái thời-kỳ hăng-hái trẻ-trung, thì làm sao mà chẳng sinh nhiều cảm-tưởng.

Xuân lấy cung tên của vầng thái-dương đuổi trời đông để đứng quản-trị nhân-gian, vũ-trụ. Xuân đến !!

Trăm hoa khoe vẽ thắm, nghìn lá trở màu xanh, thanh thót cảnh mai oanh gọi bạn, liú lo cụm trúc yến mừng xuân. Xinh đẹp thay, cảnh tháng giêng ! Thôi thì : muôn hồng nghìn tía đua tươi, gồm đủ cả hương trời sắc nước :

*Ngày xuân vũ-trụ cùng xuân,
Núi sông cây cỏ muôn phần tốt tươi.
Thủy-tiên trở nụ hoa cười,
Mai hoa cũng gắng khoe tài kém đâu.
Cảnh thông chim riu rít chào,
Trông ra cảnh-vật một màu xuân xanh.
Vui chẳng hỏi khách đa tình ??*

Một năm ba trăm sáu mươi ngày, thiếu-quang chín chục có là bao, nhưng cũng đủ cho các nhà mặc-khách tao-

nhơn chuốc chén vịnh ngâm, tay họa-sĩ dùng ngọn bút thần để thâu cảnh-vật non sông vào cái phạm-vi eo-hẹp.

Đối với xuân dầu kẻ mộc-mạc tục-tĩnh đến đâu cũng còn xúc-cảm thay nữa là những người sống trong vòng tinh-thần thâm-thúy thì bảo sao không tình không cảm cho được.

Nhưng than, ôi ! Ai là khách biết thương xuân nên mau mau lánh chốn phồn-hoa tìm nơi thanh-tĩnh, đem cái bồn-ngả đối diện cùng cảnh-vật thiên-nhiên, một mình trầm-tư mặc-tưởng mới thưởng - ngoạn được hết cái đẹp của xuân.

Xuân tới, xuân qua ! Duyên hội-ngộ chưa được bao lâu, tơ tình còn ngắn ngủi, thì rồi kia xuân lại bỏ chúng ta mà trở bước ra đi. Xuân tới ta mừng, ta sướng, ta thích bao nhiêu, thì khi xuân đi ta lại sầu, lại thảm, lại mẩn tiếc bấy nhiêu. Vì ngày xuân ngắn ngủi nên giá đáng ngàn vàng. Song cầm xuân, giữ xuân, xuân có chịu ở cho nào.

Mấy tuần hoàn chờ đợi chi ai, quay quay tit khiến xanh mày rồi bạc tóc.

* * *

Một nhà thi-sĩ Pháp từng đã có câu : « Thanh xuân tức là tuổi trẻ của một năm ; tuổi trẻ tức là thanh xuân của đời người » (le printemps est la jeunesse de l'année ; la jeunesse est le printemps de la vie). Một năm cũng chẳng khác gì một đời người, cái xuân năm ấy đi rồi làm sao tìm được nữa. Đời người cũng thế, xuân-thời đã hết còn chỉ lo đến cái chết mà thôi.

Mà thật, người ta thường quý mùa xuân cũng như quý cái thời-kỳ thanh-niên của nhân-loại. Vì sao ? Cái thời-kỳ thanh-niên là cái buổi khí-lực còn sung-mãn, lúc mà ta đương còn hăng-hái có thể ra lãnh cái trách-nhiệm quốc-gia xã-hội ủy thác cho ta. Ta không nhân lúc ấy mà đóng vai trên sân khấu của đời để tỏ tài oanh-liệt, để giúp

ích cho đời, đền ơn nhà nọ nước, xây đắp nền móng cho tương-lai, thì sao cho khỏi thẹn hai tiếng « thanh-niên ». Nếu các bạn còn trong tuổi xuân-xanh, không lo đền đáp công ơn của quốc-gia xã-hội, lập nên những hạnh-phúc cho nòi giống, mà đi phí hết tất cả thì giờ quý-hóa trong lúc tuổi xuân để chìm đắm trong những làn sóng của bể đục-tinh rồi để đến khi răng long đầu bạc, « bốn mắt lem nhem, ba chân khấp khểnh », hồi-tưởng lại cái đời mình đã sống qua, nghĩ có thẹn không ? Lúc ấy dầu có hối-hận ăn-năn thì đã muộn, còn mền tiếc gì được nữa. Một tiếng thở dài, vài giọt lụy nhỏ tỏ ý trối-mến buổi xuân-xanh có cho ta chuộc lại cái lỗi của ta không biết dùng thời-kỳ đáng dụng ấy được chăng ? Chắc ai cũng sẽ bảo là không được.

Kẻ cướp công ơn xã-hội, con sâu mọt của gia-đình, mấy câu ấy họ gĩa cho ta, cho con người vô-dụng như ta, bảo không nhận sao được ?

Vậy ai là bậc thanh-niên ưu-thời mãn-thế, biết mền tiếc ngày xuân, nên nhân lúc còn ở trong thời-kỳ thanh-niên hãy nghĩ đến cái tuổi xuân của ta mà cực-lực phấn-đấu vì nghĩa-vụ, vì chức-trách, mà sống trong cuộc đời chung, cuộc đời xã-hội, cuộc đời hoạt-động, để mai sau lúc bỏ xuôi tay khỏi mang tiếng là sâu mọt, và giá áo túi cơm của nhân loại :

*Ngày xuân hãy hưởng thú xuân,
Đợi mai xuân hết hoa tàn còn chi.*

(Vivez, si vous m'en croyez,
N'attendez pas à demain.
Cueillez dès aujourd'hui,
Les roses de la vie)

Hãy đọc báo :

SÔNG HƯƠNG

TUẦN BÁO VĂN-HỌC XUẤT-BẢN Ở HUẾ

HỎI XUÂN

Nhắn em HỒNG

Nao nức lòng ai chờ Tết đến,
Đì đùng tiếng pháo đón Xuân sang.
Trời Xuân đầm ấm, dịu dàng,
Non sông như trái mấy hàng gấm thêu.
Hoa đua nở . . . dập diu anh yển,
Vạn vật đều quyến luyến chào Xuân.
Xuân sang ai đó vui mừng,
Riêng ta, ta những vì Xuân bàng-hoàng.
Chạnh nhớ đến bạn vàng năm cũ,
Lúc chia tay ử-rủ can trường.
Rồi ta ngang dọc bốn phương,
Thuận duyên hồ hải, nhớ thương nặng lòng.
Đề ai phải phòng không lẽ bóng,
Suốt đêm ngày trông ngóng tin thơ.
Bấy nay lạnh ngắt như tờ,
Lòng xưa tưởng vọng bây giờ là đâu ?
Trẻ Tào khéo cơ cầu chi lắm,
Đề tơ tình rối rắm vì ai ?
Bao lần đón gió, chờ mai,
Đưa lời thăm bạn phương trời xa xăm.
Hỏi tưởng lại mấy năm cách mặt,
Đã từng phen nếm mật nằm gai.
Quyết làm cho rõ chí trai,
Bằng ngàn, vượt biển chi nài nguy nan.
Nay ngừng bước bên đường xa thăm,
Sực nghĩ mình gặp vận lênh đênh.
Xuân sang non nước đượm tình,
Này Xuân ! duyên nợ với mình thì sao ?
Hỏi Xuân, Xuân tình lẽ nào ???

H. A. W. N.

TU - LUC

Nhà chuyên - môn đóng
giày dép theo lối mới.

May áo tân - thời nhiều
kiểu đẹp, trông rất nhã.

59, Rue Paul Bert, HUẾ

Visitez :

PHUC - THINH

143, Rue Paul Bert, HUẾ

avec ses nouveautés :

Vêtements de plage

Maillots de bain

Articles de Paris

Parfumerie — Mercerie

Bazar HUNG-LONG

55, Rue Paul Bert, 55

Parfumerie Verrerie

Nouveauté Porcelaine

Chapellerie Bimbeloterie

Chemisettes — Pull'overs

Chandails — Paraverses

— et Imperméables —

TRUONG-CONG-THANH

=tailleur pour homme=

47, RUE GIA-LONG, 47

H U É

Nhớ ai

Gởi Phi. Đ.

Này em hỏi ! Em có nhớ anh chẳng nhẽ ?
Riêng phần anh, anh vẫn nhớ em luôn.
Nhớ hôm nào gió giục, mưa tuôn,
Núp dưới bóng cây soan, em thỏ thẻ :

“Này anh nhỉ ! cảnh vật kia trông âu-sầu ủ-rủ,
Bởi vì chung còn thiếu tấm tình yêu.
Có ái-tình, cảnh-vật hết tiêu-diêu,
Ái-tình khiến cảnh buồn ra cảnh thú. . .

“Yêu nhau đi ! Ta hãy yêu nhau nồng-nàn chân-thật.
Vì ái-tình là bản tánh của thiên-công.
Anh trông xem, thời khắc rồi có trở lại cho không ?
Sao nỡ để lửa lòng ta nguội tắt ?

“Ai-tình kia đã giúp biết bao anh-hùng chí-sĩ,
Trong khi gánh nghĩa vụ nặng triu vai,
Biết thương đồng-bào, rồi thương cả loài người,
Đề quyết chí làm cho chúng-sinh đều vui vẻ. »

Ngày nay đó, tiếng oanh vẫn còn phăng-phất,
Mà bóng người yêu đã tịch ngàn dâu.
Khách tri-âm chẳng biết kiếm nơi đâu,
Khiến vô-võ một mình anh trên trái đất.

Có kinh-nghiệm mới biết lời em là nói thật,
Vì vắng em, anh cảm thấy cảnh buồn tênh.
Khi ngắm non cao, khi trông hồ nước mông-mênh,
Phút vui-vẻ làm sao tìm lại được.

Tùng-Chi

PHARMACIE CENTRALE DE L'INDOCHINE

F. IMBERT

MÉDICAMENTS DE PREMIÈRE FRAICHEUR

SPÉCIALITÉS DE TOUTES MARQUES

ORDONNANCES

PHOTOGRAPHIE

PARFUMERIE

OPTIQUE

Les meilleurs Prix

Exclusivité des Produits de Beauté

ELIZABETH ARDEN

Salon ARDEN — Conseils gratuits

Xuân cảm

Ta tưởng xuân đi không trở lại,
 Ai ngờ xuân còn mãi mãi khứ hồi.
 Thì xuân về ta hãy ráng vui chơi,
 Chơi cho thích để bù hồi vất-vã.
 Nhấp rượu nhạt, vịnh thơ suông, vỗ tay cười hả hả,
 Thú chơi xuân ta há kém gì ai?
 Rượu cạn bầu ta mới ngửa nghiêng say,
 Say tuý lúy đường trời lay đất chuyển.
 Khi đắc ý nữa say mà nữa tỉnh,
 Vật cỏ xuân ta tỉnh hỏi vài câu.
 Mấy lâu nay xuân chúa ở nơi đâu,
 Giờ trở lại với mọi màu rực-rỡ.
 Kia hoa cỏ chen nhau đua nở,
 Vạn vật đều hơn hờ đón ngày xuân.
 Nọ non sông đương khe khát lạnh lùng,
 Nay cũng thấy vì xuân mà tươi tốt.
 Trước cảnh ấy lòng người càng bằng bột,
 Cũng nhờ xuân mà cỗi bột lột buồn xưa.
 Nào khách điêu linh, kẻ lữ thứ, bạn giang hồ,
 Hãy dừng bước đứng chờ chơi xuân đã.
 Mới biết tình người không phải đá,
 Thì cố nhiên xuân đến hẳn nao lòng.
 Cũng như ai, ta tạm dứt mối sầu đông,
 Để thù tạc với xuân-công năm bảy chén.
 Cuộc tụ tán xuân đi rồi lại đến,
 Hết xuân này lại hẹn với xuân sau.
 Hâm hai năm chồng chất nặng trên đần,
 Nghĩ thân thế những đời sầu mà vui gương.
 Đã quả quyết hy sinh cùng chí hướng,
 Thì phải nên vui hưởng thú xuân sang.
 Quyết Vì Xuân ngừng bước lại bên đường,
 Để bồi bổ tinh thần hoạt động.
 Rồi xuân hết bước giang hồ càng rộng,
 Cũng như ai, ta hùng dũng lên đường.
 Kể gì đệp tuyết, dày sương.....

H. A. W. N.

Xuân về nhớ kẻ....

KHÓC EM LỆ-HOA

Cũng đêm ấy, một đêm Xuân náo-nhiệt,
Đêm mà mọi người đều hớn hởi vui tươi,
Thì riêng ta, trong chòi lá bên đồi,
Đang ôm ấp cái thân em đã chết.

Nghe em thở hơi cuối cùng trên giường bệnh,
Ta đã muốn cùng em xa lánh cõi đời,
Vì mất em, ta như mất hẳn ánh mặt trời,
Và đi mãi trên con đường tối tăm, liêu lĩnh.

Bước phong-trần không một người an-ủi,
Ôm mối buồn nào có thiết chi vui,
Ôi kiếp hoa! nhớ lại những ngậm ngùi,
Chim lữ bạn đưa tiếng lòng buồn tủi.

Nay Xuân tới nhắc lại cho ta ngày tử biệt,
Nhớ người xưa lai láng mối sầu đưa,
Bên mồ em xin gửi mấy vần thơ,
Lệ Hoa hỡi! tuổi vàng em có biết?

H. A. W. N.

Thơ tết

Tỉnh giấc vừa nghe lệt đẹt dưng,
Ờ nay thiên hạ đuổi ma đông.
Non sông gặp hội đều tươi tốt,
Cất tiếng chào xuân dậy cả vùng.

C. M.

Hiệu A. B. C.

(Au Bon Choix)

Hiệu chánh : 119, đường Paul-Bert, Hué

Giấy nói : 42

Chi-điểm : An-Cựu và Vỹ-Giạ

== BÁN SĨ BÁN LẺ ==

ĐỦ CÁC ĐỒ SẮT LÀM NHÀ, CÁC ĐỒ
PHỤ-TÙNG XE-TAY, XE-ĐẠP, CÁC THỨ
SƠN, ĐỦ THỨ NƯỚC - HOA, DẦU-
== THƠM, PHẤN, SÁP, V. V... ==

Hàng tốt

mà

giá rẻ

Tại hiệu và các chi-điểm **A. B. C.**, có
bán sỉ và bán lẻ đủ các hàng KHUYNH-DIỆP
và VÉDÉ cùng một giá như tại tổng-cục.

Chuyện ngắn**Em !****Của TÀI-CAM**

Quả quyết ! Dũng nhất định phải xa - xa hẳn Hanoi để đi đến đích muốn.

Dũng không còn hy-vọng gì, nhưng Dũng không nỡ làm hại cái đời xuân xanh của Lan, người yêu Dũng. Cha mẹ Lan, vì bức tường giai-cấp đã không hiểu cái ái-tình thiêng-liêng của đôi nam nữ yêu nhau.

Thế rồi — một buổi tối — dưới ánh trăng thanh ngày rằm, ở hồ Hoàn-kiểm mặc cho Lan yêu cầu, khẩn vái, năn nỉ, khuyên lơn — Dũng đi — đi đến cõi vô cùng vô tận. . .

Suốt ba năm, Dũng ở Thượng-hải tận-tụy với chủ-nghĩa mình. Hình ảnh Lan đã mờ dần trong trí Dũng, tuy bên kia trời Lan đã đoạn - tuyệt với gia-đình để sống trong một thế giới khác.

Lan yêu Dũng — nhưng phải cái « nghèo » của Dũng nên cha mẹ Lan nhất định phản-đối cuộc hôn-nhân cho rằng không « môn đăng hộ đối ».

Nhưng Lan không phải như những cô gái còn chịu ghép mình trong những cái khuôn khổ cũ, phải thờ cái câu : « đặt đâu ngồi đấy » Lan hăng hái làm đại-biểu cho phái mới chống lại với những sự cưỡng bức về hôn-nhân, thế rồi, Lan phải. . . đi xa cái gia-đình đầy rắc những không khí nặng nề kia.

Dũng về nước — cái tin ấy đã làm cho Lan hồi hộp, Lan mừng, vì nay Lan đã được hoàn-toàn tự-do, Lan sẽ được sống bên Dũng mà lâu nay Lan vẫn kính-trọng.

Hôm 14 tháng 8 năm 1930, tàu Claude Chappe cập bến, trên bến tàu, trong đám người đương chen lấn nhau để đi đón bà con anh em, có Lan.

Đợi mãi, người dưới tàu đã lên gần hết mà tuyệt-nhiên không Dũng, Lan hồi hộp.

Kìa anh Dũng, Lan mừng quá vì Lan vừa chợt thấy Dũng. Quên rằng mình đứng giữa đám đông, Lan chạy lại nắm chặt lấy tay Dũng : cảm-động nàng rung rung nước mắt.

Lãnh-đạm, Dũng rút tay ra, chậm rãi đi về phía hàng Đồng.

Đứng trước thái-độ lạt-lẻo của Dũng, Lan ngơ ngác, không hiểu vì sao người mà lâu nay Lan thương mến, khao khát nay lại đối với nàng đã không có chút tình-cảm mà lại hờ-hững vô cùng như thế.

Nhưng một ý nghĩ thoáng qua — Lan vội vã chạy theo Dũng.

— Anh bao giờ cũng yêu em, anh không ngờ rằng em lại cao-thượng đến thế ấy. Nhưng em ạ ! em nên hiểu rằng anh còn phải vào Saigon gấp để làm tròn phận-sự của một người mà đảng đã tin cậy. Không, không bao giờ anh lại phụ em. . . .

— Mà anh phải hiểu rằng em lúc nào cũng trọng anh.

* *

Năm hôm sau, Lan đưa Dũng đáp tàu vô Saigon. . .

Trong khách sạn Tân-Việt, Dũng nóng nảy đợi bản đồ và Mandat ở Thượng-hải gửi qua.

Dũng lục cả áo quần, xếp đặt lại để chờ ngày xuống tàu qua Pháp.

Ngạc nhiên, vì trong khi lục lạo Dũng nhìn thấy một gói bạc ở đáy va-ly.

Phải rồi, đây là món quà của Lan muốn tặng Dũng lúc còn ở Hanoi.

Nhưng không muốn cho đời người chánh trị phải lụy vì tình, Dũng không còn muốn vấn vương gì với «ái-tình», vì Dũng còn phải làm nhiều công việc mà đảng tin cậy nơi chàng.

Quả quyết, Dũng ra giấy thép gói cái số tiền kia về cho chủ nó.

* * *

Đút tay trong túi quần, Dũng đi lại trong phòng chờ xe đến đón chàng.

Thì tiếng còi bóp inh ỏi, một chiếc xe Peugeot ngừng trước phòng ngủ.

Cửa xe mở, một cô gái đỡ một cô gái khác đương bệnh nặng vào phòng.

Thì Lan — Lan đau vì Dũng.

Lãnh đạm, Dũng không quan-tâm đến người đã vì mình phải ốm nặng, Dũng vẫn đi lại trong phòng, lo lắng.

Một chiếc xe khác đến... hăm hở Dũng xách va-ly ra xe.

Chiếc tàu « Hironnelle » nhỏ neo đem theo một người chánh-trị qua Pháp... .

Trên bông tàu Dũng nhớ đến Lan — quả tim hồi hộp — Dũng cảm-động quá, rồi hai hàng nước mắt vô tình chảy dài theo má. . . .

* * *

Hai năm ở Pháp — Dũng đã làm tròn phận-sự.

Dũng về nước.

Bây giờ thì công việc đã yên — Dũng nhớ đến Lan.

Phải, Lan bao giờ cũng yêu Dũng, mà Dũng nào có tệ bạc với Lan đâu, nhưng vì phận-sự Dũng phải bóp bụng đóng một vai tuồng mà bản tâm Dũng không muốn đóng.

Lặn lội khắp nơi, Dũng vẫn không tìm ra manh mối của Lan. . . .

Sau nghe tin Lan chán nản đã phải đem thân gởi vào phái áo tím.

Dũng thất-vọng, rồi tuyệt vọng.

Thế rồi, người ta thường thấy trên các con đường, một người trai trẻ ngất-nga ngất-ngheo, miệng vẫn lầm bầm : Em ! Em !

Câu đòi tết

Tết tết tết, Tây tết, Nam tết, Tàu Nhứt tết, tết ta
sao ? sánh tết người lại sao sao ?

Xuân xuân xuân, non xuân, nước xuân cây cỏ xuân,
xuân nay thế ! mà xuân sau thời thế thế...!

NIỆM-HÙNG

Lăng dang

Khách đã xô ra ngoài cánh cửa,
Nường trắng trắc nết cứ lăng dang.
Mối manh khéo mượn tay dì gió,
Đưa đến trêu mình thói mỹ-nhân.

Xé song gió dắt nường trắng đến,
Khoe vờ thi nhân vẽ mặt ngà.
Vẽ mặt êm đềm không sóng gió,
Đắm mê người tục nét tiên nga.

Rồi gió đi qua, nường đứng lại,
Lăng dang rù rĩ khách vẩn chương.
Liếc tình xong lại nhìn say đắm.
Lời lả mon men đến cạnh giường.

H. D.

Tiếng dội

*Ai đã từng đứng bên chại núi,
Cất tiếng to mà gọi ai chưa ?
Trong non sẽ có tiếng thưa,
Phải chăng đá cũng say sưa vì tình.*

*Nhưng bên cảnh gia-đình ngừng lại,
Hỏi ai, ai đáp lại lời mình.
Phải chăng người đó vô tình,
Hay vì lễ giáo làm thành đứng ngăn.* T. N. X. T.

Chơi biển

*Bên bờ biển đắm đắm nhìn nước,
Cất tiếng kêu hỏi nước ít câu chơi.
Nước sao như thề ghen lời,
Hay vì say đắm quên người ước xưa.* T. T.

Sách sắp xuất-bản :

ĐÔNG-DƯƠNG CHÁNH-TRỊ PHỔ-THÔNG

(Notions élémentaires d'Administration Indochinoise)

rất cần cho các làng và các bạn muốn khảo-cứu về chính-

trị Đông-Dương. (Sách in có hạn)

Tiền đặt trước : 3\$00. Gởi cho :

LIBRAIRIE DE LA CAPITALE

ANNAM — 80, Rue Gia-Long 80, — HUẾ

Cảnh bông lả

Tặng TỬ-KHANH và PHƯƠNG-KHANH

*Anh giạt-giờ đi trên con đường tình-ái,
Mắt lơ-đờ mà tai lại điếc cảm ;
Anh đi đâu ? Mục-đích gì ? Anh chẳng quan tâm,
Vì anh thương-mến họ mà họ không tưởng lại.*

*Anh đã mang sẵn một khối tình thất-vọng,
Lửa tim anh bùng chốc nguội tanh đi ;
Anh điên cuồng, anh rảo bước ra đi,
Anh kiếm chỗ gốc cây, anh núp bóng.*

*Phút thấy trời hết u-âm mù-mịt,
Trên không-trung, rực-rở bóng hăng-nga.
Theo tiếng đờn réo-rắt một tiên sa,
Sa vào chỗ anh đương ngồi nghĩ mệt.*

*Nhẹ nhàng nàng bước tới, tay cầm một cành hoa hàm tiếu,
Miệng cười duyên, nàng đưa tặng cho anh,
Anh lấy xong, anh thấy bình anh lạnh,
Như được uống chén thuốc tiên thần-diệu.*

*Tai hết điếc, anh nghe rõ tiếng đờn du-dương phảng phất,
Mắt hết mù, anh trông thấy cảnh vũ-trụ quang-minh.
Lửa tim anh hết nguội rồi, hừng hật với cảm thanh,
Miệng nói được, anh mới bảo tiên-nga : “ Ừ lả thật ”.*

*Người là ai, mà đến cứu ta nhường ấy,
Trong còn điên mà ta hóa tỉnh như thường ?
Người ở đâu ? Địa-ngục hay thiên-đường ?
Hoa người tặng đó là cành hoa gì vậy ?*

*Tiên-nữ cười duyên, theo tiếng du dương nàng cất giọng :
« Ta là Nữ-thần du-lịch khắp tây đông.
Chuyên cứu thiếu-niên vì thất-vọng mà nguội hẩn lửa lòng,
Hoa ta tặng người đó là cành-hoa “ HÀNH-ĐỘNG ”.*

TÙNG-CHI

ĐI

Thi chỉ có một cách thôi : bán con đi. Bà Cu nghe rung rợn và ghê gớm, bao-hàm bao sự đau đớn. Trước kia không làm cho bà Cu ghê sợ mấy, vì bà đã sống cạnh những sự khổ-sở như thế, đã thấy, đã nghe những cảnh điều-tàn như thế, và hơn nữa, bà đã nhiều lần hy-sinh tình mẫu tử đi như vậy. Năm đứa con bà, hai trai ba gái, trừ thằng con đầu hiện giờ ở bồi tận bên tây, và cái Thi, tám tuổi, hiện ở nhà giúp vặt, còn bao nhiêu thì trong những con túng thiếu, bà lần lượt bán hết rồi.

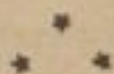
Trong nhiều tỉnh ở Trung-kỳ, nhất là ở Đồng-hới, sự bán con như vậy thường lắm. Một đứa bé « tốt » cũng chỉ có thể bán được 20\$. Một bà « mối » thường thường qua lại Lào và ta, mà mỗi lần về rồi đi như vậy, ít nhất cũng mang theo một đứa bé. Họ lời lắm. Mua thì 20\$ là nhiều, họ có thể bán ít nhất với cái giá 50\$. Lúc kinh-tế còn chưa khủng hoảng, cái giá này nhiều khi tăng lên đến 70, 100 tùy theo sự kháu khỉnh của món hàng. Những khách hàng ấy phần nhiều là những hạng người giàu có không con hay không kẻ nối dõi ; cũng có những người nuôi để trục lợi. Khi đứa bé — con gái — lớn lên độ 15, 16 tuổi, nếu có nhan sắc, thật là một mối lợi to cho họ lúc họ bán gả cho ai. Một hạng nữa, mua của người « mối » để bán lại cho kẻ khác, nhiều khi họ bán tận sang Xiêm, Tàu v.v.

Tâm hồn chất phác, bà Cu lờ mờ hiểu rằng bán con, một đứa bé mà mình đẻ ra và hết sức chăm nuôi, chỉ là một việc thường như khi bà ta đem cầm cái mâm đồng, lấy tiền tiêu. Bao lần trước, khi cần dùng, bà Cu chỉ có việc nói một tiếng với người « mối » lấy mười đồng, khóc một ngày — khi con đi — và uống một tiền rượu là xong,

Nhưng lần này, tự nhiên bà nhận thấy trong cái cử chỉ ấy, có cái gì ghê gớm, đáng sợ. Bà ta không có can-đảm, bán hẳn cái Thi, đưa con còn sót lại qua cái rây của sự nghèo nàn, vì vậy, khi người «mối» đến — bà sai con đi kêu — bà lại khóc lóc nhất định không chịu bán và khổ sở thế nào mẹ con cũng ôm lấy nhau mà thôi. Nhưng kẻ buôn người ấy, có lẽ cũng đã quen với những kiểu cách như vậy, ngồi phịch xuống chiếc chông tre giữa nhà, nhổ phết một bãi trầu, đưa hai ngón tay chỏ và tay cái chúi vành môi cong lên thành hình chữ o, rồi dở hết tài hùng-biện. Nhưng nửa giờ qua, bà Cu vẫn khóc lóc, năn nỉ không chịu thuận.

Nghỉ một lát, mẹ «mối» nhìn lên xà nhà, lơ lác nói : « Đấy, bác nghỉ xem, buổi này làm gì ra tiền. Nó ở nhà, tuy nó giúp cho được tý việc, nhưng phải một miếng ăn. Ở với người ta thì cũng như ở với mình vậy thôi, lại được mười đồng là khác ». Bà Cu hình như không để ý đến câu nói của người ấy, cứ tay úp mặt sụt sùi khóc. Nhà hùng-biện tiếp : — « Bác tỉnh, sưu thuế cận kỳ, bác trai đau yếu. Cái Thi ở nhà cũng chơi đấy thôi. Bán cho người ta, người ta coi như con, nuôi nấng dạy bảo cho. Về sau lại còn mong họ dựng vợ gả chồng cho nó nữa. . . Mà cũng chả xa xuôi gì đó. Đây lên Lào, thời buổi bây giờ xe điện, xe hỏa đi một ngày thì đâu cũng đến nữa là. Hai ba tháng, một năm, nó lại về thăm, ngại gì.

Bà Cu mặc cho người ấy tìm đủ cách để cảm dỗ, vẫn ngồi thút thít khóc. Thế nào bà cũng phải bán, nhưng bà không có can-đảm nói hẳn chữ « thuận ». Một tiếng ho ở phòng trong đưa ra, vẽ ra trong trí người đàn bà khổ sở ấy, cái hình ảnh người chồng mặt mày xanh nhạt đang lừ khừ rên trên chiếc giường xiêu vẹo rồi bà liền tưởng đến những sự khổ sở, dày vò mà chồng bà sẽ phải chịu, nếu đến kỳ sưu thuế này không có tiền cung nộp. Bắc giắc bà ngửng đầu nhìn tròn-trọc vào người mối, mạnh bạo cố nén sự ghen ngào, nói to : « Vâng, thì bán ! »

Chiều hôm ấy, bà Cu một mình ngồi trên bập cựa, buồn rầu nhìn ra đường. Cái ý nghĩ ngày mai là ngày mẹ con phải lìa nhau, là ngày cái Thi phải bỏ cái túp lều tranh đầm ấm ấy để dẫn thân vào một cuộc đời mới, không biết cực hơn hay sướng hơn, làm cho bà ấy này khổ sở rồi bùng mặt thút thít khóc, khóc như một đứa trẻ. Đứng trước mặt một sự nguy hiểm, ghê sợ mà người ta dự định làm, lúc đầu hăng hái bao nhiêu thì đến phút cuối cùng ai cũng cảm thấy phập phồng lo sợ và nhiều khi muốn tháo lui. Bà Cu cũng chung một tâm-lý ấy : cái ngày mai bà mong nó không bao giờ đến.

« Mười đồng ! » Bà thở dài chép miệng nghĩ đến thời phong phú xưa, khi ở sở máy người ta chưa giảm bớt lương ông Cu nhà, và sự buồn mè của bà đang phát đạt. Mười đồng bạc ! Giá của một mạng người. Bà Cai Nam tử tế thật, nhưng biết đâu khi buồn thua bán lỗ bà lại chả để lại cho một người khác, rồi người khác nữa ? Phải, biết đâu ! Họ chỉ là một bọn buôn người, vô-nhân-đạo. Bà Cu vẫn hiểu vậy, nhưng biết làm thế nào ? Sự sống bắt bà phải cắt đứt tình mẫu tử, phải hy-sinh cái hạnh-phúc tày trời của người mẹ : luôn luôn bên mình con thơ.

Bà Cu giật mình, khi thấy ánh chiều đã loang lổ, nhuộm vàng bụi dâm-bụt và thỏ giải trông ngày sắp tắt. Bà đã gần phải xa con, biết đâu là xa mãi, không còn mong gặp lại. Nên bà muốn trong giờ cuối cùng, cái Thi được sung sướng và ra đi mang hình ảnh dịu dàng của mẹ. Vì vậy sáng hôm sau bà tiễn chân con bà lên ga và đã giám hoang phí bới theo cho một gói cơm trắng và đùm tôm chấy. Bà còn nhớ hôm ấy là một buổi chiều xuân lắm tấm mưa và nhuộm đầy vẽ nặng nề, thăm đậm.

Trên quảng đường từ nhà đến ga, nắm lấy tay con, bà vừa khóc vừa nhắc đi nhắc lại những điều bà đã ân-cần dặn từ tối hôm qua. Còn cái Thi thực tình lúc ấy không

thấy buồn bực gì cả, không nghe mẹ nói những gì gì, vì tất cả tâm trí đang để vào sự sung sướng khi ngồi trên chiếc tàu rầm rộ chạy mà nó tưởng tượng ra là to tát, đẹp đẽ và ghê gớm lắm.

* * *

Về đến nhà thì trời nhá nhem tối. Chợ Đồng-hải đã tan và trên con đường Bình-quang những mẹ đàn bà « Kẽ-nại » vai mang thúng, cười cười nói nói vui vẻ. Không có lấy một tiếng động, trừ tiếng chiu chít của mấy con gà đang ủ-rũ đi đi lại lại tìm mồi. Bất giác bà òa lên khóc và cố nén mấy, giọt lệ cứ ròng rã chảy mãi. Bỗng bà nín hắt. Trong nhà có tiếng ho và kêu ú ớ. Bà Cu nắm giấy lưng lau mắt cho nó ráo hoảnh và cố lấy bộ mặt tươi cười thông thả đi vào. Á thợ quì xuống cạnh giường nhẹ nhàng để tay lên trán chồng se sẽ hỏi: « — Có khá không? » Ông Cu mở mắt sung sướng nhìn — sự sung sướng hồn nhiên của người ốm được thấy có kẻ thân yêu bên cạnh sau khi nằm trơ trọi suốt mấy tiếng đồng-hồ — và mỉm cười. Thấy chồng mấp máy, bà cúi sát ghé tai tận mồm để chồng đỡ phải nói to.

« Nó đi rồi à? » Bà không trả lời, dăm dăm nhìn hai giọt nước mắt long lanh trong khoe mắt chồng. Không muốn tỏ sự cảm động trước mặt người ốm, bà chạy xuống bếp ngồi phịch xuống chiếc đòn, ôm mặt khóc nức nở.

« Không biết đào đâu ra tiền bây giờ nữa! » Á thợ Cu lo lắng tự hỏi mà cố tìm mãi cũng không được câu trả lời. Cái cảnh tượng hồi chiều lại rõ rệt hiện ra trong trí. Bà chỉ thở dài, tự trách số phận hẩm hiu chứ chả giám oán than ai cả. Cô Đới đòi tiền bà là một sự thường. Mặc nợ thì phải trả. Còn bảo sao cô ấy đã biết số tiền đó là giá đưa con bà phải bán để lo chạy thuốc thang cho chồng mà vẫn không cảm-dộng cố dằng xé lấy cho kỳ được thì vô-lý quá. Cho vay mà tử tế thì có đi ăn mày.

Một tiếng chó sủa ở ngoài ngõ. Bà giật nẩy mình và ngừng đầu giây trông ra sân. Mẹ, con một người hàng xóm sống sộc chạy vào, nụ cười ngây thơ in trên miệng. Nó bỗng đứng sững lại ngơ ngác nhìn cặp mắt đỏ ngầu và bộ mặt nhăn nhó của mẹ cái Thi. Ngượng ngùng nó nhìn xuống đất se sẽ đưa vạt áo cánh nâu đen lảng vì ghét bụi và mồ-hôi, vào miệng. Nó nhìn quanh ngạc nhiên không thấy cái Thi đâu cả. Bà Cu vẫy tay kêu lại gần. Rón rén nó bước tới. Bà Cu âu yếm kéo Mẹ vào lòng ôn tồn hỏi :

— « Mẹ sang chơi đấy à ! » Đưa bé lại ngạc nhiên hơn trước, vì không đời nào thấy vợ bác Cu lại dịu dàng với nó vậy, cả với cái Thi cũng thế. Vì cả ngày nó chỉ thấy bà ấy loay hoay với ba thúng vừng, mấy vò mắm, với lại đi luôn ngoài đường. Đến khi rảnh ngồi nhà thì bà cũng đem quần áo ra khâu hay giặt đĩa chùi rửa đồ đoàn. Mặc lòng nó cũng yên dạ, vì bà ấy không đến nổi dữ với nó. Mẹ thổ lộ hỏi : « — Thi đi đâu, bác ? »

— « Em chưa biết nhỉ ! » Đưa bé không nghe bà nói tiếp câu, ngừng nhìn thì thấy thợ Cu đang khóc. Nó lo lắng ngồi im trên đầu gối mẹ bạn không nhúc nhích. Trí thông minh ít ỏi của nó cũng cho nó biết qua là trong gian nhà lụp xụp kia đã xảy ra sự gì không lành. Một cái ý nghĩ ghê sợ thoáng qua trí nó : Thi chết. Mẹ sợ quá, tái mặt ôm chòm lấy bà Cu đưa mắt van lơn, hình như yêu-cầu bà nói cho biết sự thật. Mẹ Thi đoán biết, hối hận lau mắt tươi cười bảo : « Thi về thăm bà ngoại ở bên Hà ».

* * *

— « Về bảo cô rằng mai thì tôi đi ».

Chờ đưa bé đi khỏi, bà Cu ra đóng cổng lại rồi vào nhà ngồi thừ trên bập cửa. Sự yên lặng vô cùng của mọi vật càng làm tỏ rõ sự trơ trọi của bà. Từ khi an-táng ông Cu đến nay đã được một tuần lễ rồi, bà không còn nhớ bà làm những gì nữa. Trong trí bà lộn xộn những ý-tưởng lộn xộn. Bà lơ mơ nhớ là hôm ấy trời mưa ; ông Cu tắt

ngủ, vào khoảng nửa đêm. Hình như bà khóc, khóc dữ lắm. Rồi con nợ đến đòi. Rồi bà đi bán nhà cửa đồ đạc tất cả cho cô Đới, lấy tiền trả nợ và an-táng ông Cu.

Bà Cu đứng dậy. Thấy căn nhà bơ vơ có bốn bức tường, không còn một cái đòn nhỏ, cho đến bàn thờ, lư hương, người ta cũng mang đi đâu, bà cảm-động muốn khóc, nhưng không còn nước mắt. Mẹ cái Thi ra vườn thủng thảng đi cùng khắp, tìm kỹ từng cây một, từng chiếc lá, từng ngọn cỏ, như muốn khắc kỷ nó vào óc, vì ngày mai bà sẽ đi, đi mãi, không còn hòng trở lại nơi mà bà đã sống mấy mươi năm qua. Ngày mai, bà sẽ không còn vợ người thợ máy quanh năm là chủ trong nhà mình, bà sẽ là đầy tớ cho một nhà giàu, mà bà phải ở để căn nợ. Bà sẽ phải nhẫn nhục chiều từng lý từng tí ý muốn của người ta, ra vào giữ gìn từng cử chỉ một. Chút ít tự do bà được hưởng bao lâu, ngày mai bà sẽ bán hẳn cho bọn nhà giàu.

Tối ấy không hột cơm trong bụng, bà nằm giữa thềm đất, gối đầu lên gói áo quần đặt trên viên gạch cho vừa cao, cố ngủ một giấc để sáng mai bước vào con đường mới. . . .

VẠN-THẾ-SƠN
(Một văn-phái)

Hãy đón xem :

———— « **TƠ LÒNG** » ————

Tập thơ có giá - trị

———— « **VÌ ĐỜI** » ————

và

« **NGỌN NƯỚC SÔNG LAM** »

Ái-tình và xã-hội tiểu-thuyết

của **TRẦN-HUY-HỒNG** dit **HỒNG-THỦY**

sẽ xuất-bản sau dịp Tết

Hỏi tại : **LIBRAIRIE DE LA CAPITALE**

80, Rue Gia Long, HUẾ

LIBRAIRIE DE LA CAPITALE

(KINH-ĐÔ THƯ-QUÁN)

LIBRAIRIE - PAPETERIE - IMPRESSION - ÉDITION - RELIURE

80, Rue Gia-Long, Huế - Annam

Livres classiques (Enseignement primaire, primaire supérieur & secondaire) — Livres de Prix.

Romans (Français & Annamites).

Journaux (Français & Annamites).

Tableaux scientifiques en noir & en couleurs (de 0\$05 à 0\$20).

Articles de reliure, de bureau et d'écolier.

Livres d'occasion (achat et vente).

Code Civil et pénal de l'Annam.

Agents des librairies :

Hachette — Larousse — A. Colin (France)

Nam-Ký — Nhật-Nam — Đông-Tây (Hanoi)

Mỹ-Thăng (Nam-Định).

Représentant de l'Imprimerie Tiếng-Dân.

Arrivage de livres nouveaux à chaque courrier de France

Báo TIẾNG - DÂN

MỖI TUẦN XUẤT-BẢN 3 KỶ

GIÁ BÁO :

Một năm 5 \$ 00
Sáu tháng 2 . 80
Ba tháng 1 . 50

Nhà in TIẾNG-DÂN

123, Đường Đông-Ba, HUẾ

IN ĐỦ CÁC THƯ GIẤY MÁ, SỔ SÁCH,
THƠ THIẾP, ĐỦ CÁC KIỂU CHỮ
QUỐC-NGŨ, CHỮ TÂY VÀ CHỮ HÁN.

La Photo

Le Ciné

La musique

CONSPIRENT AU CHARME DE LA

VIE MODERNE

Mme H. RICHARD 87, RUE GIA-LONG, HUÉ

Tout pour Photo, Ciné Huil, Musique, garantie au prix de France

— PHONO & DISQUE "PARLOPHONE-BEKA" —